Lietas Nr. C16086416
Lietas arhīva Nr. C-0864-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2016.gada 16.septembrī

Jēkabpils rajona tiesa: tiesnese I.Tumanova,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 13.jūlijā /pers. A/ (turpmāk arī – prasītājs) cēla tiesā maza apmēra prasību tiesā pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna labā *(lietas 4.-6.lp.)*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājam ar atbildētājai ir kopīgs dēls /pers. C/, dzimis /datums/. Bērns atrodas prasītāja ikdienas aprūpē un uzraudzībā. Atbildētāja nesniedz materiālo palīdzību bērna uzturēšanā. Atbildētāja nerealizē saskarsmi ar bērnu un neizrāda interesi par viņu. Līdz ar to prasītājs vēršas tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītājs lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, kā arī noteikt sprieduma par uzturlīdzekļu piedziņu nekavējošu izpildi *(lietas 6.lp.)*.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus neiesniedza.

[3] Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā to, ka puses nelūdza lietas iztiesāšanu tiesas sēdē atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrajai daļai tiesa nolēma lietu izskatīt rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā *(lietas 16.lp.)*.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa a t z ī s t, ka prasītāja maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[5] Vecāku tiesības un pienākumus bērna uzturēšanā regulē Civillikuma 177.pants, kas noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Minētās tiesību normas trešā daļa bērna aprūpi, tātad, arī uzturēšanu, skaidro kā ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, audzināšanu. Līdz ar to minētās tiesību normas izpratnē jēdziens „uzturlīdzekļi" aptver kopumā visa veida materiāla nodrošinājuma sniegšanu bērnam.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka tēva un mātes pienākumu bērnu uzturēšanā samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli līdz laikam, kad bērni var paši sevi apgādāt, norādot, ka šis vecāku pienākums neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No lietā iesniegtās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ redzams, ka /pers. C/ vecāki ir /pers. B/ (atbildētāja) un /pers. A/ (prasītājs) *(lietas 7.lp.)*.

Lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā.

[5.1] Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Līdz ar to vecāka uzturdošanas pienākums valstī noteiktajā minimālajā apmērā nav aprobežojams ne ar kādu nosacījumu vai notikumu nākotnē.

Tā kā prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas Latvijas Republikā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tad tiesa nevērtē prasītājas un atbildētāja spējas un mantisko stāvokli uzturēt bērnu, kā arī nevērtē bērna uzturam nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru. Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā savam bērnam ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neskatoties ne uz mazturību, ne trūcību, ne veselības stāvokli un spējām uzturēt bērnu, ne kādiem citiem apstākļiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – Noteikumi) katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu valstī noteikta minimālā mēneša darba alga no 2016.gada 1.janvāra – 370,00 *euro*. Tādejādi valsts noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī, no 7 gadu vecuma sasniegšanas ir 111,00 *euro* mēnesī.

Ņemot vērā minētus apsvērumus, tiesa atzīst, ka ir pamats apmierināt prasītāja prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājas bērnam valstī noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmērā.

[5.2] Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi no atbildētājas prasītāja labā bērna uzturam piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, proti, no 2016.gada 13.jūlija, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāka īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei *(sk. Augstākās tiesas 2010.gada 27.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-254)*.

[6] Prasītājs pieteica lūgumu noteikt spriedumā, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam izpildāms nekavējoties *(lietas 6.lp.)*. Tiesa atzīst, ka pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu prasītāja lūgums ir apmierināms un spriedumā nosakāma nekavējoša sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas. Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi (valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi), ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētājas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tā kā uzturlīdzekļu gada summa ir 1110,00 *euro* (92,50x12) no atbildētājas piedzenamās valsts nodevas apmērs atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam ir 166,50 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, otro daļu no atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, tiesas pavēstes un citu tiesas dokumentu izsūtīšanu un izsniegšanu 5,31 *euro* apmērā *(lietas 2.lp.)*.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam atbildētājai nosakāms sprieduma daļā par tiesas izdevumu samaksu labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 189.-193., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27} pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Apmierināt pilnīgi /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

2. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, /pers. A/, personas kods /pers.kods/, labā dēla /pers. C/, personas kods /pers.kods/, uzturam:

2.1. no 2016.gada 13.jūlija līdz 2018.gada 18.maijam – 92,50 *euro* ik mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas;

2.2. no 2018.gada 19.maija līdz bērna pilngadībai – 111,00 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša algas.

3. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 166,50 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītus izdevumus 5,31 *euro*, kopā 171,81 *euro* (viens simts septiņdesmit viens *euro* 81 cents).

4. Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

5. Noteikt, ka piedzenamo uzturlīdzekļu ieskaitīšana veicama /pers. A/ norēķinu SEB banka, kontā Nr. /konta numurs/.

6. Noteikt sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Tumanova